

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
Держземагентство України

НАКАЗ

02.10.2013

Київ

№ 395

Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць

Відповідно до пункту 9 Положення про Державне агентство земельних ресурсів України, затвердженого Указом Президента України від 8 квітня 2011 року № 445, та з метою надання методичної допомоги при розробленні схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Є. С. Бердніков

2 1954/1 15.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного агентства

земельних ресурсів України

від 02.10.2013 № 395

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні рекомендації щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць носять рекомендаційний характер стосовно складу, змісту та порядку розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць.

1.2. Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць (далі – Схеми землеустрою) розробляються з метою визначення перспективи щодо використання та охорони земель, для підготовки обґрунтованих пропозицій у галузі земельних відносин, організації раціонального використання та охорони земель, перерозподілу земель з урахуванням потреб сільського, лісового та водного господарств, розвитку сіл, селищ, міст, територій одорочного, рекреаційного, історико-культурного призначення, природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення тощо.

1.3. Схеми землеустрою є передпроектним документом, в якому на основі врахування природних, економічних та соціальних умов розробляється комплекс взаємопов'язаних заходів щодо раціонального використання земельних ресурсів, їх розвитку і організації, встановлення інфраструктури, яка відповідає потребам адміністративно-територіальної одиниці.

1.4. Основне завдання Схем землеустрою — виявлення найбільш ефективного напрямку використання і охорони земельних ресурсів для забезпечення подальшого ефективного розвитку адміністративно-територіальної одиниці.

1.5. Схеми землеустрою містять рекомендації щодо вирішення наступних основних питань:

а) удосконалення розподілу земель між категоріями відповідно до перспектив розвитку, для чого рекомендується: установити відповідність фактичного використання земель їх цільовому призначенню; виявити резерви земель, придатних до використання в сільському господарстві і для інших цілей; визначити і обґрунтувати потреби земель для

несільськогосподарського призначення; скласти баланс розподілу земель по категоріях на кожен розрахунковий період;

б) розробка пропозицій по більш ефективному використанню сільськогосподарських угідь шляхом: освоєння нових земель, трансформації сільськогосподарських угідь, поліпшення меліоративного стану земель, удосконалення структури посівних площ і впровадження прогресивної системи землеробства;

в) удосконалення організацій територій, для чого рекомендується: розробити пропозиції по формуванню нових і усуненню недоліків існуючих землекористувань, розміщенню центральних садіб сільськогосподарських підприємств, їхніх виробничих підрозділів, господарських центрів і тваринницьких комплексів, їхньої організації території агропромислових і інших виробничих об'єднань; визначити потреби земель для внутрішньогосподарських нестатків (господарські центри і тваринницькі комплекси за межами населеними пунктами, захисні насадження, гідромеліоративна мережа, дороги, скотопрогоми тощо);

г) розробка заходів щодо охорони земель: рекомендується визначити обсяги робіт із захисту ґрунтів від вітрової і водної ерозії, по рекультивувати порушених земель; виявити джерела забруднення земель промисловими відходами і розробити заходи щодо запобігання негативних наслідків цього забруднення; дати пропозиції по поліпшенню ландшафту;

г) визначення економічної ефективності і черговості здійснення намічених заходів.

1.6. В основу розробки Схеми землеустрою покладаються еколого-ландшафтний та еколого-економічний підходи, де рекомендовано визначити необхідні і адекватні заходи з підвищення продуктивності та охорони земель, стабілізації агроландшафтів, оптимізації угідь та консервації деградованих земель і напрямків їх подальшого використання, розроблені пропозиції щодо створення найбільш сприятливих організаційно-територіальних умов для ведення сільськогосподарського виробництва, з урахуванням придатності ґрунтів для вирощування основних сільськогосподарських культур, визначені охоронні зони режимоутворюючих об'єктів із відповідними обмеженнями у використанні та розпорядженні землею.

1.7. Основними принципами, якими рекомендується керуватися при складанні схем землеустрою є:

а) створення найбільш сприятливих організаційно-територіальних умов для ведення сільського господарства;

б) збереження і поліпшення сільськогосподарських угідь;

в) забезпечення неухильного підвищення родючості ґрунтів;

г) наукова обґрунтованість і економічна ефективність пропонованих заходів щодо освоєння земель і поліпшення їх меліоративного стану;

г) узгодженість інтересів різних галузей господарства і адміністративно-територіальних одиниць.

1.8. Схеми землеустрою рекомендується розробляти в розрізі землевласників, землекористувачів та категорій земель.

1.9. Об'єктом Схем землеустрою є всі землі, що знаходяться в межах адміністративно-територіальної одиниці.

1.10. При розробці Схем землеустрою рекомендується враховувати раніше розроблену документацію із землеустрою, містобудівну документацію, інші документи і матеріали.

1.11. При розробці Схем землеустрою рекомендується застосовувати наступні методи дослідження: порівняльно-аналітичний, статистичний, експертних оцінок, картографічний.

1.12. Схеми землеустрою розробляються відповідно до Земельного, Лісового та Водного кодексів України, Законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про землеустрій", "Про Державний земельний кадастр", "Про містобудівну діяльність" та інших нормативно-правових актів.

1.13. Схеми землеустрою розробляються для використання при поточному та перспективному плануванні діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі земельних відносин щодо раціонального використання і охорони земель, а також землевласниками та землекористувачами в практичній роботі.

1.14. Складання схеми землеустрою рекомендується здійснювати в наступному порядку:

- а) підготовчі роботи;
- б) підготовка завдання на розробку схеми землеустрою;
- в) розробка схеми землеустрою;
- г) оформлення матеріалів і виготовлення документів;
- д) погодження, експертиза і затвердження схеми землеустрою.

2. ПІДГОТОВЧІ РОБОТИ

2.1. У процесі підготовчих робіт по складанню Схем землеустрою рекомендується провести збір, систематизацію і аналіз матеріалів, що характеризують природні і економічні умови адміністративно-територіальних одиниць, а також наявних розробок і матеріалів по перспективному розвитку, раціональному використанню земельних ресурсів і охороні земель.

2.2. Картографічною основою для розробки Схем землеустрою рекомендується кадастрові карти (плани) масштабу 1 : 10000—1 : 25000.

Для окремих районів допускається використання карт більш дрібного чи більш крупного масштабів (за узгодженням із замовником).

2.3. Картографічної основи, відкоригованої відповідно до фактичного стану земель (оновленого планового матеріалу), виготовляється необхідна

кількість копій для складання схем землеустрою сучасного і перспективного використання земель, а також репродукцій малого формату для використання, як вкладки в пояснювальних записках до відповідних розділів Схем землеустрою.

2.4. У процесі збору, систематизації і оцінки вихідних матеріалів рекомендується встановити необхідність у додаткових розробках окремих питань, по яких наявні матеріали не дають достатньої інформації, а також обсяг і зміст польових обстежень.

2.5. У результаті проведення робіт зі збору, систематизації і оцінки вихідних даних рекомендується отримати і узагальнити дані:

про природні і економічні умови району в розрізі територій встановлених проектами землеустрою щодо формування територій сільських, селищних рад;

про стан використання земель сільськогосподарського призначення:

- а) про стан і тенденції розвитку сільськогосподарських підприємств;
- б) про стан і тенденції розвитку землеволодінь і землекористувачів;

в) про наявність, стан і характер використання земель по категоріям, угіддям і землекористувачам;

г) про стан використання меліоративних земель;

д) оцінку якісного стану сільськогосподарських угідь та розвитку деградаційних процесів;

про стан використання та охорони земель несільськогосподарського призначення (в межах та за межами населених пунктів).

3. ПІДГОТОВКА ЗАВДАННЯ НА РОЗРОБКУ СХЕМИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Замовник надає розробнику затвержене завдання на розробку Схем землеустрою.

Завданням на розробку Схем землеустрою для кожного з розрахункових періодів рекомендується встановити наступні показники:

а) аналіз і розвиток сучасного стану використання земель;

б) оптимізація землекористування;

в) потреба в консервації деградованих і малопродуктивних земель;

г) аналіз придатності ґрунтів орних земель, в тому числі визначення придатності ґрунтів для вирощування основних сільськогосподарських культур та розрахунок еколого-економічної придатності орних земель;

д) формування обмежень щодо використання земель;

селянських господарств здійснюється відповідно до Державних будівельних норм України "Генеральні плани сільськогосподарських підприємств" (ДБН Б.2.4-3-95).

До сільськогосподарських підприємств, на які поширюються ці норми, належать:

рослинницькі підприємства, які включають в себе культивацийні споруди (теплиці, парники, оранжереї), рілльничі об'єкти, садівничі та виноградарські комплекси тощо;

тваринницькі підприємства, до яких входять товарні та племінні ферми великої рогатої худоби, свиноферми, вівчарні, кінні заводи тощо;

птахівничі підприємства, що поділяються на товарні та племінні птахофабрики та птахоферми, на підприємства з виробництва яєць та м'яса птиці, а також з вирощування гібридної птиці для товарних господарств і інкубаторно-птахівничі станції для виробництва добового молодняка птиці та інші;

підприємства із зберігання сільськогосподарської продукції, до яких належать склади зберігання сільськогосподарської продукції – зерна, овочів, картоплі, фруктів, винограду;

підприємства з виробництва кормів – комбікормів, заводи вітамінно-трав'яного борошна, м'ясо-кісткового борошна;

заводи та цехи з переробки продукції тваринництва: м'яса, молока; заводи та цехи з переробки продукції рослинництва: зерна, овочів, фруктів, тютюну, хмелю тощо;

підприємства виробничо-технічного обслуговування, які включають:

бази зберігання мінеральних добрив та пестицидів, сільськогосподарської техніки та запасних частин, підприємства з ремонту сільськогосподарських машин та транспорту, пожежні депо, підприємства будівельної індустрії тощо;

станції біологічного захисту рослин, заводи кормових антибіотиків, скотобазы, бойні, рибні господарства, підприємства з переробки риби, відходів тваринництва, цехи вторинного використання відходів, виробництво сухого курячого посліду тощо;

котельні, об'єкти водопостачання та каналізації, очисні споруди, звалища твердих відходів, гіосховища, об'єкти газопостачання;

селянські (фермерські) та орендні підприємства всіх напрямів господарської діяльності;

підсобні сільськогосподарські підприємства промислових підприємств.

3.2. Виробничі центри, господарські двори, окремі будівлі та споруди *рекомендується розміщувати на майданчику, передбаченому схемою або проектом районного планування, генеральним планом населеного пункту, проектом планування виробничої зони сільського поселення.*

Виробничі центри, господарські двори, окремі будівлі та споруди, залежно від розмірів та потужності, можуть розміщуватись:

у виробничих зонах сільських поселень;

на інших землях за умов дотримання будівельних, санітарних, зооветеринарних та протипожежних вимог з урахуванням функціонального зонування території.

У виробничих зонах сільських поселень рекомендується розміщувати підприємства: тваринницькі, птахівничі та звірівничі ферми, підприємства із зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, цехи з вторинного використання відходів, ремонту, технічного обслуговування та зберігання сільськогосподарських машин та автомобілів, з виготовлення будівельних конструкцій, виробів та деталей з місцевих матеріалів, ветеринарні установи, теплиці та парники, промислові цехи сільськогосподарських підприємств, матеріальні склади, транспортні, енергетичні та інші об'єкти, пов'язані з підприємствами, що проєктуються, а також комунікації.

Ферми можуть бути як одного напрямку виробництва, так і змішаного типу.

Розміщувати та визначати потужність тваринницьких та птахівничих ферм рекомендується виходячи з наявності земель, на яких повинні бути використані органічні речовини, що містяться у відходах виробництва цих підприємств, або органічні добрива – відходи виробництва.

Для розміщення виробничих центрів, господарських дворів, окремих будівель та споруд рекомендується вибирати майданчики під забудову та під траси інженерних мереж на землях, непридатних для сільського господарства, або на сільськогосподарських землях гіршої якості.

Допускається розміщення підприємств на ділянках, вільних від лісу, за умов погодження з органами охорони природи, лісового господарства та органами санепіднагляду.

Рекомендована відстань від будівель та споруд до меж лісового масиву має становити для хвойних порід – 100 м; змішаного лісу – 50 м; листяних порід – 20 м; до залягання торфу не менше 100 м.

3.3. Розміщення виробничих центрів, господарських дворів, окремих будівель та споруд на орних, зрошуваних та осушених землях, на землях, зайнятих багаторічними плодовими насадженнями та виноградниками, водохоронними, захисними та іншими лісами першої групи дозволяється лише у виняткових випадках за умов належного техніко-економічного обґрунтування та погодження з місцевими органами влади.

Рекомендується не допускати розміщення виробничих центрів, господарських дворів, окремих будівель та споруд:

на територіях, де залягають корисні копалини, без погодження з органами державного гірничого нагляду;

у небезпечних зонах відвалу гірських порід вугільних та сланцевих шахт і збагачувальних фабрик;

у зонах селянських потоків, сніжних лавин та зсувів, що можуть загрожувати забудові, життю працюючих та експлуатації підприємств,

землекористування, збереження біосферних і біогеоценозичних функцій ґрунтового покриву на рівні, що гарантує нейтралізацію і ліквідацію негативних наслідків техногенезу.

4.5. Класифікацію земель за придатністю для використання у сільському господарстві рекомендується проводити на підставі аналізу морфологічної структури ландшафтів території (просторове подання різноманітних і різноякісних комплексів (фацій, урочищ, місцевостей). За результатами якого рекомендується розробити еколого-ландшафтне зонування території.

4.6. На карті агропромислових груп ґрунтів виділяються такі еколого-ландшафтні зони:

широких вододільних плато і стародавніх терас (без вираженої западинності), (нахили 0-1°);

рівнин (переважно терасових) з рясними западинами, (нахили 0-1°);

вузьких ерозійно небезпечних плато та приводільних схилів, (нахили 0-1°);

моренно-зандрових рівнин, (нахили 0-1°);

днящ балок, (нахили 0-1°);

заплав високого рівня, (нахили 0-1°);

заплав середнього і високого рівня, (нахили 0-1°);

односкатних схилів простої форми, (нахили 1-2°);

односкатних схилів простої форми, (нахили 2-3°);

схилів складної форми з улоговинами, (нахили 1-3°);

односкатних схилів простої форми, (нахили 3-5°);

схилів складної форми з улоговинами, (нахили 3-5°);

односкатних схилів простої форми, (нахили 5-7°);

схилів складної форми з улоговинами, (нахили 5-7°);

односкатних схилів простої форми з улоговинами, (нахили 7-10°);

схилів складної форми з улоговинами, (нахили 7-10°);

схилів різної форми, (нахили 10-12°);

схилів різної форми, (нахили більше 12°).

4.7. На основі виділених еколого-ландшафтних зон рекомендується провести формування різних типів землекористування: агроландшафтного, середовищестабілізуючого та селітебного (призначеного для забудови).

4.8. Агроландшафтну групу земель складають землі категорії сільськогосподарського призначення. Товарне аграрне виробництво має бути розміщене головним чином на родючих, високопродуктивних та екологічно

стійких земельних угіддях, а показники сільськогосподарської освоєності та розораності доведені до екологічних нормативів.

У межах цієї групи земель за придатністю для вирощування різних сільськогосподарських культур рекомендується виділити:

1) землі орнопридатні;

2) землі придатні для багаторічних насаджень;

3) землі сіножатно-пасовищного використання.

Орнопридатні землі можуть бути розділені на три еколого-технологічні групи:

I група - слабодegradовані ґрунти на плато та схилах до 3°, які при необхідності використовуються для розміщення зерно-паро-просапних сівозмін і вирощування культур за інтенсивними технологіями.

II група - схили 3-5° зі слабо- та середньодegradованими ґрунтами, які використовуються із застосуванням біологічних принципів землеробства для вирощування культур суцільного посіву і багаторічних трав, тобто, зерно-трав'яних або трав'яно-зернових сівозмін.

III група - схили від 5° до 7°.

Багаторічні плодові насадження та природні кормові угіддя також можуть бути поділені за інтенсивністю і характером використання на три еколого-технологічні групи.

I група - багаторічні насадження на схилах до 5°, в межах якої насадження розміщують прямолінійно;

II група - на схилах 5-10°, де проводять контурне розміщення насаджень паралельно горизонталіям;

III група - на схилах більше 10°, які, як правило, терасують під насадження.

В складі природних кормових угідь:

до I групи відносять ділянки на схилах до 7°, які інтенсивно використовуються і підлягають докорінному поліпшенню;

до II групи - схили обмеженого смугового використання із заборонаю випасання худоби, з ухилом 7-18°;

до III групи - схили з ухилом 18-25°, окрім обмеженого використання із поверхневим поліпшенням або з трансформацією в лісові насадження.

4.9. Середовищестабілізуючу групу земель представляють землі категорії лісгосподарського призначення, водного фонду, природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

При формуванні цієї групи рекомендується формувати таку структуру ландшафту, при якій природні (квазіприродні) угіддя проникли б в масиви орних земель не просто, як окремі відгалуження, а функціонували б як цілісні мережі, усі ланки яких сполучені між собою.

4.10. Сальбишна група представляє землі призначені для забудови та розташування об'єктів галузей економіки (землі житлової та громадської забудови, землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення).

Оптимізація використання земель цієї групи має носити господарський характер і бути спрямована на зменшення техногенного навантаження в промислових і приміських районах, де зосереджено надмірна кількість підприємств, які відзначаються надмірною землеємністю, та вивільнення територій від техногенного навантаження.

4.11. В залежності від виду деградації та малопродуктивності ґрунтів орних земель рекомендується передбачити заходи щодо консервації земель.

4.11.1. Ґрунти пегкого механічного складу.

Консервація таких земель має переважно незворотний характер. У більшості випадків їх рекомендується вилучити із складу сільськогосподарських угідь.

4.11.2. Змиті та розмиті ґрунти.

Найбільш порушені землі з виходами порід, а також розмитими ґрунтами рекомендується вилучити із складу ріллі із наступним залуженням для використання під сіножаті або пасовища з нормованим випасом худоби.

Інші площі з середньозмитими ґрунтами рекомендується залужити. Після певного часу фітомеліоративного періоду вони можуть бути повернуті до складу орних земель (при відновленні модальних показників, характерних для даного ґрунту, і екологічнобезпечному використанні).

У м'яких сідротермічних умовах виведені із складу сільськогосподарських угідь площі можуть бути залишені на самозаростання. Досить швидко зміна травостою утворює стійке рослинне угруповання.

4.11.3. Перезволожені і заболочені ґрунти.

Ці території в більшості випадків рекомендується залишити для природної ренатуралізації. Це практично не потребує ніяких витрат: добра обводненість забезпечує їх швидке заселення природною флорою і фауною і адаптацію в навколишній ландшафтний устрій. Це ж саме відноситься і до ґрунтів природного гідроморфного ряду зрошуваних територій.

Антропогенно (вторинно) підтоплені ґрунти автоморфного ряду рекомендується шляхом залуження відвести під тимчасову консервацію. Необхідною умовою їх повернення до складу орних земель є дренажування території.

Орні землі, які не мають ознак деградованості і малопродуктивності, але з ряду причин (головним чином економічних) не можуть оброблятися і не потребують консервації, рекомендується перевести у перелоги.

4.11.4. Для оптимізації структури ґрунтового покриву пасовищних угідь рекомендується:

ґрунти гідроморфного ряду: чорноземно-лучні, лучні, дернові плевоваті і глейові, болотні (з більш-менш природно сприятливим або відрегульованим водно-повітряним режимом) та ксероморфних умов залягання – перевести під сіножаті або вивести на регенерацію, тобто для відновлення аборигенних флори і фауни. Ділянки з такими ґрунтами, треба використовувати як своєрідні екологічні ніші, резервати для флори і фауни;

ґрунти орних земель, у яких понижено модальні значення показників їх властивостей (зруйновані водною та вітровою ерозією, безструктурні, розпорошені або переушільнені, з критичним вмістом гумусу) використовувати як пасовища за умови створення стійкого рослинного покриву і суворого дотримання вимог щодо пасовищного навантаження.

Збагачення агроландшафту природними екосистемами сприятиме збільшенню його біорізноманіття, підвищенню стійкості, опору деградаційним процесам та дозволить значно покращити екологічну ситуацію.

4.12. На використання власником земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження.

Обтяження прав на земельну ділянку встановлюється законом або актом уповноваженого на це органу державної влади, посадовою особою, або договором шляхом встановлення заборони на користування та/або розпорядження.

Законом, прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами, договором, рішенням суду можуть бути встановлені такі обмеження у використанні земель:

- а) умова розпочати і завершити будову або освоєння земельної ділянки протягом встановлених строків;
- б) заборона на провадження окремих видів діяльності;
- в) заборона на зміну цільового призначення земельної ділянки, ландшафту;
- г) умова здійснити будівництво, ремонт або утримання дороги, ділянки дороги;
- ґ) умова дотримання природоохоронних вимог або виконання визначених робіт;

дефляційної стабільності та ін.) дозволяють вирощувати районовані сільськогосподарські культури за інтенсивними технологіями, включаючи просалі. На цих землях розміщуються польові сівозміни з максимальним, за потреби, насиченням просалними культурами. У межах I групи виділяють дві технологічних підгрупи:

Ia – рівнинні землі /крутістю до 1°, на які немає обмеження у виборі напрямку обробітку й посіву.

Iб – схилі землі /крутістю 1-3°, де обов'язковий обробіток та посів поперек або під припустимим кутом до схилу.

До II технологічної групи належать землі, розташовані на схилах 3-7° з перевагою незмитих ґрунтів (за наявності також слабо- і середньозмитих).

На землях II групи проектується зерно-трав'яні та ґрунтозахисні сівозміни з виключенням розміщення чорного пару, просалних культур (технічні, овочеві, баштанні, кормові коренеплоди, картопля) та інших ерозійно нестійких культур.

Для диференціації шільності протиерозійних заходів, у тому числі і агротехнічних, землі II групи поділяють на дві технологічні підгрупи:

II а – схили крутістю 3-5° без улоговин;

II б – схили крутістю 5-7°, а також ускладнені улоговинами схили 3-5°.

На землях технологічної підгрупи II а розміщують зерно-трав'яні сівозміни, а на підгрупі II б – травопільні ґрунтозахисні сівозміни.

Землі III технологічної групи включають схили крутістю понад 7° та деградовані і малопродуктивні землі, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним.

Ці землі виключаються з інтенсивного використання, підлягають залуженню та виведенню з орних земель і трансформації їх у природні кормові угіддя або лісові насадження.

Межі між I і II технологічними групами земель одночасно є межами між польовими та ґрунтозахисними сівозмінами і фіксуються на місцевості різними елементами облаштуваності території (лісосмугами, валами-дорогами, валами та ін.).

При необхідності випадках лінійні рубежі створюються на межі технологічних підгруп земель.

Можливе відхилення лінійних рубежів (меж технологічних груп) від горизонталей у межах допустимих параметрів (відповідно до розрахунків), зумовлених механічним складом ґрунтів, довжиною схилів, кількістю опадів.

Взаємопогоджене розміщення лінійних рубежів (оброблюваний вал, вал-тераса, вал-канава у поєднанні з однорядними або дворядними лісосмугами, лісосмуга-дорога, вал-дорога та ін.) рекомендується проводити з урахуванням природних і організаційно-господарських умов.

Під час проектування варто прагнути до досягнення паралельності меж полів сівозмін (робочих ділянок), однак не на шкоду загальній протиерозійній організації території, тобто з дотриманням припустимих відхилень напрямку основного обробітку від горизонталей, величина яких

залежить від ухилу, кількості опадів, ерозійної стабільності ґрунтів, агрофону і становить від 0,5° до 2°.

Ширинна полів сівозмін (робочих ділянок) повинна, за можливості, бути кратною захвату основних сільськогосподарських агрегатів, і передусім, посівних.

Радіуси тракторної робочого руху агрегатів, а отже, й лінійних рубежів не повинні перевищувати:

на землях I технологічної групи – 60 м,

на землях II технологічної групи – 30 м.

Запроектована польова дорожня мережа не повинна сприяти концентрації стоку, для чого необхідно вибрати оптимальний її напрямок, передбачати влаштування розпилювачів стоку тощо.

4.3. Розміщення багаторічних насаджень

Розміри площ під багаторічні насадження, ягідники, виноградники рекомендується встановлювати відповідно до перспективного запланованого розвитку господарства з урахуванням розвитку цих галузей.

Ділянки під багаторічні насадження вибираються під час обстеження земель з обов'язковим використанням ґрунтових матеріалів. За потреби проводяться спеціальні детальні ґрунтові обстеження.

Під час вибору ділянок під багаторічні насадження, виноградники та інші рекомендується враховувати вимоги насаджень до рельєфу місцевості, експозиції схилів, ґрунтів, умов зволоження, глибини залягання ґрунтових вод, засолення, зручності захисту земельних ділянок від шкідливих вітрів.

Зокрема, під час вибору ділянок під багаторічні насадження особливу увагу рекомендується звертати увагу на глибину залягання ґрунтових вод. На відібраних ділянках ґрунтові води повинні залягати не ближче 2 м від поверхні, а засолені ґрунтові води – не ближче 5 м.

Щільні горні породи не повинні залягати ближче 1,5-2 м від поверхні землі під кісточкові породи і 2,5-3 м – під насінневі породи.

У південних районах України на ділянках, запроектованих під багаторічні насадження, бажано передбачати зрошення.

Розміщення виноградників першочергово рекомендується проектувати на підвищених елементах рельєфу, переважно на схилах південної, південно-західної та західної експозицій.

На схилах крутістю більше 7° багаторічні насадження можуть створюватися на терасах.

4.4. Організація кормових угідь

Кормові угіддя можуть бути розміщені на богарних, осушених та зрошуваних землях.

Кормові угіддя (пасовища та сіножаті) за рівнем інтенсивності їх використання поділяють на культурні довголітні, поліпшені, природні.

Організація кормових угідь включає в себе такі елементи:

закріплення угідь за фермами і групами тварин;

організація пасовище- або сіножатепасовищезмін;

розміщення полів пасовище-, сіножатепасовищезмін;

категорії земель показувати кольоровим фоном, а види угідь і їх меліоративний стан - штриховими умовними знаками.

5.7. Матеріали Схем землеустрою вносяться до Державного земельного кадастру та передаються розробником до Державного фонду документації із землеустрою.

6. РОЗГЛЯД, ПОГОДЖЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ СХЕМИ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ

6.1. Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць після погодження їх у встановленому порядку розглядаються і затверджуються відповідними органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування.

6.2. Схеми землеустрою реалізуються поступово через складання проектів організації території окремих землеволондів і землекористувачів, а також через робочі проекти створення захисних лісонасаджень, рекультивациі порушених земель, будівництву протнєрозійних гідротехнічних споруд, проекти землеустрою щодо консервації малопродуктивних та деградованих земель та іншу землепорядну документацію.

Директор Департаменту
землеустрою, використання
та охорони земель

О.В. Краснолуцький